

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 114 stemmer mod 37.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om børns retsstilling og retsplejeloven. (Faderskabssager m.v.).

(Lovforslag nr. L 152. Fremsat 12/3 82. Første behandling 26/3 82. Betænkning 6/5 82. Anden behandling 14/5 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Askjær Jørgensen (FP):

Selv om vi fik vores ændringsforslag forkastet ved anden behandling, mener vi dog, at den nye formulering er bedre end den eksisterende, og vi vil derfor stemme for lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 151 stemmer.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje m.v. (Advokater m.v. Tilsyn med eksekutorer).

(Lovforslag nr. L 150. Fremsat 12/3 82. Første behandling 26/3 82. Betænkning 14/5 82).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Hagen Hagensen (KF):

Vi kan acceptere lovforslaget, som det er fremsat af ministeren, selv om vi kunne have ønsket en hel del ting lavet om, således som vi har givet udtryk for i betænkningen. Men da det hviler på et udvalgsarbejde, der har stået på igennem år, og da det igennem de høringsvar, der har været fremme, stort set er ønsket, at man skulle komme frem til et resultat af denne art, mener vi, uanset at der var en række forhold, vi gerne ville have set anderledes, at man skal vedtage forslaget, som det foreligger, uændret.

Vi kan derfor ikke stemme for de ændringsforslag, der er stillet som nr. 1 og 2. Det er småting, man tager ud af en sammenhæng, som rettelig burde undergives en altomfattende gennemgang, som vi har ønsket. Men nu vel, forholdet er det, at vi har afstået fra selv at stille nogen ændringsforslag for ikke at ødelægge den sammenhæng, der er i forslaget, som det foreligger.

Og så vil jeg i øvrigt blot henvise til de bemærkninger, vi har gjort i betænkningen om, at man bør tilsikre en så fri og uafhængig advokatstand som overhovedet muligt.

Knud Lind (FP):

På fremskridtspartiets vegne skal jeg kort redegøre for de ændringsforslag, vi har stillet.

Som det fremgår af ændringsforslag nr. 1, mener vi, at advokatvirksomhed må betragtes som et frit og liberalt erhverv, og § 124 må betragtes som en indskrænkning i denne frie

[Knud Lind]

erhvervsudfoldelse. Vi mener, at med ændringsforslaget vil vi skabe mere fleksibilitet i advokatbetjeningen og dermed en bedre tilpasning til de ændringer, der sker i samfundet, og det vil reelt betyde, at en advokat skulle kunne have et kontor i en anden kreds.

For så vidt angår ændringsforslag nr. 2 er det fastslået, at advokaters adgang til at reklamere alene må begrænses af markedsføringslovens regler, og at begrebet god advokatskik ikke vedrører spørgsmålet om advokaters reklamering.

Det er jo således i dag, at det er meget begrænset, hvad advokater må reklamere. Vi mener f. eks., at advokater godt må reklamere for deres speciale, f. eks. straffesager, fordi det giver en bedre betjening af kunderne, en bedre vejledning for folk. I dag er der overhovedet ikke nogen vejledning, idet der kun er stillingsbetegnelse, navn og forretningsadresse. Vi mener godt, at man f. eks. kunne skrive: speciale straffesager, i stedet for, som det er nu, at man slet ikke må skrive noget.

Alice Faber (SF):

Vi finder, det er meget vigtigt, at offentligheden får adgang til at se, hvordan advokatnævnet kommer til at virke i behandlingen af klager over advokaternes virksomhed, og derfor har vi stillet et ændringsforslag om, at advokatnævnet skal afgive en årlig beretning om sin virksomhed. Gennem denne beretning håber vi på at der kan komme en debat i offentligheden om hele advokatvirksomhedens måde at behandle klagesager på.

Wilhelm (VS):

VS vil støtte det ændringsforslag, nr. 3, om offentliggørelse af en årlig beretning fra advokatnævnet, som oprindeligt blev stillet af SF, og som i betænkningen er tiltrådt af socialdemokratiet og det radikale venstre. Vi synes, det er et absolut minimumskrav med hensyn til offentlighed og havde gerne set den mere udvidede offentlighed, som er ønsket i hørings svarene af først og fremmest Forbrugerrådet.

Vi stemmer imod de to andre ændringsforslag, men jeg vil godt samtidig sige, at vi i og for sig er lidt skuffede over, at ingen overhovedet har fulgt de ønsker, der er kommet fra forbrugerside om ændringer i retning af et

klagenævn, som også indeholdt brugerrepræsentanter. Det, man har fået her, er stadig væk i meget høj grad en selvdømmeinstans. Man kan godt se det som et lille fremskridt måske, men man kan altså desværre også se det under den synsvinkel, at her har vi formentlig for mange år frem blokeret for et egentligt opgør med selvdømmeinstansen. Samtidig synes jeg ikke, at man kan afvise det væsentlige i de indvendinger, der har været gjort, om, at man i virkeligheden her har blandet justitsministeriet i meget høj grad ind i denne klageinstans, samtidig med at justitsministeren som øverste chef for anklagemyndighed osv. kan være en afgørende part i sagen på sin vis.

Vi er også utilfredse med den opdeling, der er af disciplinær-, salær- og erstatnings-sager. Vi synes ikke, det er hverken velgrundet eller hensigtsmæssigt, og mener nok, at man vil løbe ind i de vanskeligheder, som Forbrugerrådet har påpeget, at man i virkeligheden ikke i praksis kan skelne mellem disse tre typer af sager.

Vi så først betænkningen her i går, og da vi ikke er betækningsberettiget i retsudvalget, var der en meget kort frist til at komme med ændringsforslag uden for betænkningen. Jeg kan sige, at vi undlader at stille sådanne til tredje behandling, fordi den gennemgang, der har været i retsudvalget, viser, at der ikke vil kunne skabes bare rimelig opbakning bag krav som dem, der her er formuleret, som nævnt først og fremmest af Forbrugerrådet, og som vi synes og også sagde ved første behandling var rigtige krav og rigtige synspunkter. Men det betyder så, at vi ved tredje behandling undlader at stemme om det samlede forslag, fordi vi mener, at forbedringerne er ganske små, og at de samtidig i realiteten kommer til at lægge sig i vejen for et egentligt opgør med selvdømmet inden for advokatstanden.

Bernhard Baunsgaard (RV):

I anledning af det indlæg, der er kommet fra VS' ordfører, vil jeg gerne understrege, at jeg anbefaler på den radikale gruppes vegne, at man stemmer for forslaget, men jeg gør det samtidig med, at jeg understreger, at dette ikke må blokere for, at vi får ophævet disse middelalderlige institutioner, der betyder, at folk kan dømme sig selv. Vi har det inden

[Bernhard Baunsgaard]

for politiet, og vi har det med hensyn til advokater, og man må ikke i den radikale stemmeafgivning lægge dette, at vi dermed er tilfredse. Vi håber, at det senere kan lykkes for os at overtale socialdemokratiet til at gå videre, for det er jo dér, det afgørende skel går her i salen.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg skal ved denne lejlighed indskrænke mig til et par bemærkninger om ændringsforslagene.

Hr. Knud Lind ønsker mulighed for advokaterne for at oprette kontorer i flere retskredse. Det har været drøftet i udvalget, og der er forskellige betæneligheder ved det. Det skal jeg ikke gå ind i en debat om nu, men kun sige, at man i et særligt strukturudvalg inden for advokatrådet arbejder med dette spørgsmål, og at man vil orientere ministeriet om resultatet af dette arbejde; til den tid – og det varer ikke længe, så vidt jeg ved – bliver der så anledning til at tage politisk stilling.

Med hensyn til reklamerne skal jeg sige, at de gældende regler foreslår vi ikke ændret. Når vi ikke ligefrem vil opmuntre til reklamer for specialer, skyldes det, at der ikke er nogen specialeuddannelse inden for advokaterhvervet, der er ikke nogen godkendte specialer, og det betyder, at enhver kunne reklamere med, at han var specialist i et eller andet, uden at han var godkendt til det. Det kan han måske også i dag, men heldigvis ser det ikke ud til, at der er nogen, der benytter sig af det; ligefrem at opmuntre til det synes vi ikke der er grund til.

Det ændringsforslag, der er stillet af SF ved fru Alice Faber, kan vi støtte. Vi synes, det er udmærket med en årlig beretning, som måske kan give anledning til en debat om advokatnævnets virksomhed.

Knud Lind (FP):

Indledningsvis må jeg sige, at jeg er en smule forundret over, at det konservative folkeparti går imod fremskridtspartiets 2 ændringsforslag, der begge understreger, at advokatvirksomhed er et frit og liberalt erhverv. Det, at advokater på lige fod med andre liberale erhverv skulle have lov til at reklamere og hermed vejlede klienterne, forun-

dres man lidt over at netop det konservative folkeparti går imod.

Ministeren siger, at der ikke er nogen godkendte specialer inden for advokattaget. Det er da rigtigt, men vi må dog konstatere alligevel, at der sker en specialisering inden for de forskellige fagområder hos advokaterne, det være sig skattepolitik eller andre ting, og derfor ville det være en reel vejledning af deres klienter, at de bekendtgjorde, hvilket speciale de nu havde taget sig af, og som man ville kunne forvente at de var mere inde i end andet, idet det jo er et ret stort område, advokaterne har i dag. Vi må da også gå ud fra, at de advokater, der reklamerede med et speciale, havde sat sig særdeles meget ind i netop det specielle område.

Det undrer mig også en lille smule, at hverken CDs eller venstres ordfører har givet til kende, hvor de står i dette spørgsmål. Det er muligt, at man støtter de konservatives noget mærkværdige holdning, og det er måske, fordi den konservative ordfører er advokat og hælder til advokatnævnet, at man har denne for konservative lidt mærkværdige holdning i denne sag.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg troede såmænd, at vi i udvalget havde fået klaret de ting, som hr. Knud Lind nu står og taler om heroppe. Jeg havde gerne på en vis facon været fri for at have ordførerskabet i denne sag, når det skal skydes mig i skoene, at jeg taler på en særlig måde, fordi jeg hører til sagførerstanden.

Hvis hr. Knud Lind læser mit indlæg under første behandling – og det skulle han gøre – vil han se, at jeg var den mest kritiske over for det forslag, der er fremsat her, ud fra den betragtning, at jeg egentlig finder, at erhvervet skal være så frit som overhovedet muligt, og at man derfor ikke skal have mange særregler for sagførere, der på linje med alle andre naturligt må være undergivet både de retsinstanter og de regelsæt, vi i øvrigt har her i landet.

Jeg har aldeles ikke syntes om den måde, hvorpå man vil sammensætte advokatnævnet nu. Jeg synes, det bliver noget mismask. Jeg har også været kritisk indstillet over for selve begrebet selvdømme, og vi har i betænkningen klart givet udtryk for, hvad vi finder er det rimelige i denne sag, når den efter et me-

[Hagen Hagensen]

get omfattende udvalgsarbejde er nået frem til at foreligge i et af justitsministeren fremsat forslag, der stort set har kunnet vinde tilslutning hos alle høringsinstanser.

Og så vil jeg godt føje til, at det er udtryk for en vis form for ukendskab til forholdene – og det er der ikke noget at sige til – når hr. Knud Lind taler om, at man frit skulle kunne give sig til at lave annoncer om, hvilket særligt område man kunne tage sig af som sagfører. Hvem skulle afgøre, om man kunne de ting? En læge får godkendt af sundhedsstyrelsen, at han er anerkendt som havende speciale. Det har man ikke inden for sagførerstanden, og allerede af den grund er det vanskeligt at annoncere med, at man særlig tager sig af f.eks. skatteunddragelsessager, eller hvad man nu ville finde på at skrive i sin annonce.

Der er én ting, jeg har sympati for i de stillede ændringsforslag: – det fik jeg ikke sagt før – og det er, at man godt måtte have kontor i flere retskredse. Jeg har selv taget det op, men som jeg bemærkede, ville jeg ikke tage mindre forhold op, fordi man derved ikke bevarede den sammenhæng, der i øvrigt er i forslaget.

Bjørn Elmquist (V):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Anders Andersen, ikke er her, skal jeg gå på talerstolen, idet hr. Knud Lind efterlyste venstres holdning til de stillede ændringsforslag. Der står ganske klart i vores betækningsbidrag, at vi stemmer imod alle ændringsforslagene med den begrundelse, som allerede er givet her fra talerstolen, at vi synes, det meget grundige udvalgsarbejde og de mange hørings svar, vi har modtaget, lægger op til et lovforslag og ikke til ændringer deri.

Knud Lind (FP):

Jeg kan forstå, at venstres ordfører tilslutter sig hr. Hagen Hagensens bemærkninger, og så vil jeg gerne sige til hr. Hagen Hagensen, at ordene om, at advokaterhvervet, som der blev sagt her fra talerstolen, skal være så frit som muligt, strider imod, at man stemmer den anden vej. Så må man antage, at hr. Hagen Hagensen ligesom hælder til advokatrådet m.v., fordi de arbejder på den sag nu, og så skal vi ikke gøre noget her i folketinget. Det er reelt det, man får ud af det.

Og så vil jeg sige for så vidt angår spørgsmålet om reklamering, at man med rimelighed må antage, at hvis en advokat, som i øvrigt skal varetage klienters krav, reklamerer med specielt at være forsvarsadvokat, så må man gå ud fra, at den pågældende også har ønsket at sætte sig specielt ind i netop dette emne, ellers ville det være fuldstændig utopisk at reklamere med det.

Jeg kan forstå, at hr. Hagen Hagensen også har sympati for spørgsmålet om at have kontor i anden retskreds, men sympatien rækker dog ikke så langt, at hr. Hagen Hagensen kan stemme for ændringsforslaget. Så har vi konstateret det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 11 stemte for, 137 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 12 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 3, § 1, således ændret, og §§ 2–4
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af:

Forslag til lov om TV-overvågning.
(Lovforslag nr. L 151. Fremsat 12/3 82. Første behandling 2/4 82. Betænkning 14/5 82).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.